

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobce: **Z. M.**,
zastoupeného JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou
sídlem Nuselská 499/132, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2020, čj. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, se přiznává odměna za zastupování ve výši 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 5. 8. 2020, čj. X, kterým žalovaný rozhodl podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), tak, že (opakovaná) žádost žalobce o

udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, a podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení o žádosti žalobce zastavil.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce ve své žalobě, doplněné ustanovenou zástupkyní dne 19. 10. 2020, namítl, že žalovaný porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť v rozporu s materiální pravdou dostatečně nezjistil skutečný stav věci. Žalovaný vycházel z toho, že jde o druhou žádost žalobce, přičemž důvod jejího podání je ekonomický. Neposuzoval však důvody žádosti na podkladě aktuálních informací o zemi původu žalobce. Neposoudil, zda není na místě udělit žalobci doplňkovou ochranu. S odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, žalobce namítl, že je povinností žalovaného i u opakované žádosti shromáždit dostatek relevantních podkladů nasvědčujících tomu, že od doby posuzování předchozí žádosti nenastala v zemi původu žadatele natolik zásadní změna, která by nově odůvodnila udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný však k situaci ve vlasti žalobce neuvedl v napadeném rozhodnutí nic, přestože je všeobecně známou skutečností, že v zemi původu žalobce dochází k porušování lidských práv a je zde policejní brutalita. Žalovaný se tak dopustil podstatné procesní vady s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí.
3. Žalobce v žalobě současně uvedl, že má hrozný strach z toho, že se tajné služby jeho vlasti dozví o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž je všeobecně známo porušování lidských práv v zemi původu žalobce a policejní brutalita, kdy zadržené osoby jsou bity, znásilňovány a mučeny.
4. Žalobce rovněž namítl, že pověřený úředník provádějící pohovor s cizincem má vést žadatele k tomu, aby uvedl nové skutečnosti, které by bylo možno opětovně hodnotit. Podle žalobce je otázkou, zda byl správně poučen o tom, že pro podání opakované žádosti je třeba uvést nové skutečnosti, které ho vedly k podání dané druhé žádosti, a že v případě jeho odkazování na předchozí pohovor nemůže být žádosti vyhověno.
5. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě a ve vyjádření k doplnění žaloby uvedl, že napadené rozhodnutí shledává zákonné, věcně správné a přezkoumatelné; ve správním řízení podle žalovaného nedošlo k žalobou vytýkaným vadám. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 37/2003, uvedl, že žalobce zjevně přicestoval do ČR za účelem práce a vytvoření zázemí pro rodinu, proto je v jeho případě namístě usilovat o legalizaci pobytu v ČR podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť poskytnutí mezinárodní ochrany je specifickým důvodem pro povolení pobytu, který se na důvody uváděné žalobce nevztahuje.
7. Žalovaný jednak uvedl, že je nekonkrétní a neurčitá, neboť poukázal na to, že je obecně známou skutečností porušování práv ve vlasti žalobce, nevypovídá nic o tom, že došlo v dané zemi od rozhodování o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu k nějaké negativní změně poměrů a k jaké. Současně žalobce měl možnost doplnit v průběhu

správního řízení podklady rozhodnutí nebo navrhnout jejich doplnění, což neučinil, a při seznámení se s podklady rozhodnutí dne 29. 7. 2020 uvedl, že doplnění nepožaduje.

8. Dále žalovaný uvedl, že údajná poučovací povinnost správního orgánu žadateli o nutnosti uvádět nové skutečnosti a nevhodnosti poukazovat na obsah pohovoru k předchozí žádosti nemá oporu v zákoně. Správní orgán v žádném případě nemůže navádět žadatele ke „správným odpovědím“, a nemůže ho ani poučovat o tom, jakým způsobem má podávat svou žádost a formulovat její obsah, aby jeho žádost byla úspěšná. Nadto správní řízení o žádosti o mezinárodní ochranu počíná až jejím podáním. Teprve podle údajů uvedených v ní žalovaný rozhoduje, jakým zákonným způsobem bude takto zahájené řízení vedeno. Je to tedy žadatel – zde žalobce, kdo obsahem své žádosti udává právní rámec následného správního řízení. Nadto není pravdou, že i při neuvedení nových skutečností by opakovaná žádost nemohla být úspěšná; může být úspěšná v případě podstatné negativní změny poměrů v zemi původu žadatele.
9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Soud přitom nenařizoval ve věci ústní jednání, neboť oba účastníci řízení s projednáním věci bez jednání výslovně souhlasili.
11. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal v ČR svou první žádost o mezinárodní ochranu dne 20. 11. 2019 (evidovanou pod čj. X). Odůvodnil ji tím, že do ČR přicestoval, aby si zde našel práci, vytvořil si zde zázemí a přistěhoval celou rodinu; jeho manželka a tři děti nyní žijí v zemi původu žalobce. Dle jeho výpovědi mu kamarádi poradili, aby si požádal o mezinárodní ochranu, neboť potom bude moci po uplynutí šesti měsíců legálně pracovat v ČR. Žalovaný danou žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť shledal, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o jeho pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo o hrozbě vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, přičemž současně uvádí pouze ekonomické důvody své žádosti. Žalovaný současně neshledal pro žalobce nebezpečí pronásledování ani vážné újmy na základě opatřených podkladů o zemi původu – Informace MZV ČR ze dne 7. 3. 2019, dle zpráv zastupitelského úřadu v Taškentu, a to s názvem „U. - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti - Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, a Informace MV, OAMP ze dne 11. 2. 2019 s názvem „U. – Bezpečnostní a politická situace v zemi“.
12. Ve správním spisu je založena kopie dané žádosti, dále poskytnutí údajů z 25. 11. 2019, protokol o pohovoru se žalobcem z téhož dne, a rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2019, čj. X, o zamítnutí žádosti žalobce jako zjevně nedůvodné dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

13. Dne 17. 6. 2020 podal žalobce opakovanou (v pořadí druhou) žádost o mezinárodní ochranu, která je předmětem tohoto řízení.
14. V rámci poskytnutí údajů dne 30. 6. 2020 žalobce uvedl, že do ČR přicestoval letecky 10. 5. 2019; v roce 2019 měl lotyšské turistické vízum; předložil cestovní doklad s platností do 2. 2. 2029. Pobýval jeden den v Lotyšsku a poté před příjezdem do ČR pobýval 40 dnů v Lisabonu. Je ženatý, jeho manželka a tři děti žijí v zemi jeho původu. Nikdy nebyl členem politické strany nebo hnutí a politicky se nijak neangažoval. Je islámského náboženského přesvědčení. Je zcela zdravý a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. Žádal v ČR o udělení mezinárodní ochrany v roce 2019. Opakovanou žádost podává z důvodu, že chce žít v ČR a jeho důvody jsou stejné, které uváděl ve své první žádosti o mezinárodní ochranu.
15. Ve správním spisu jsou založeny zprávy o U.: 1. Informace MZV ČR ze dne 7. 3. 2019, dle zpráv zastupitelského úřadu v T., a to s názvem „U. - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti - Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, 2. Informace MV ČR, OAMP, ze dne 22. 5. 2020, a to s názvem „U. – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Stav: květen 2020“.
16. Dne 5. 8. 2020 žalovaný vydal napadené rozhodnutí. Žalovaný dospěl k závěru, že motiv podání opakované žádosti žalobce je shodný s motivem jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž důvody obou žádostí jsou ekonomické, což sám žalobce v řízení potvrdil. Žalovaný uvedl, že daným důvodem se zabýval již v řízení o první žádosti a žalobce v opakované žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti, které by bylo třeba hodnotit. Žalovaný poukázal také na podklady rozhodnutí, které v řízení opatřil o poměrech v zemi původu žalobce a dospěl k závěru, že od doby posuzování první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedošlo k žádné změně, jež by svědčila o tom, že by žalobce mohl být v zemi původu vystaven pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu.
17. Při posuzování věci vycházel soud z následující právní úpravy.
18. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu [ž]ádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.
19. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu [p]odal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Podle § 11a odst. 2 zákona o azylu [n]ení-li opakovaná žádost nepřijatelná, ministerstvo rozhodne o udělení nebo neudělení mezinárodní ochrany, pokud není odůvodněn jiný postup.
20. Podle § 12 zákona o azylu: Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě,

jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

21. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu: *Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, (...), by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu: *Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
22. Podle § 25 písm. i) citovaného zákona *[ř]ízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.*
23. Podle § 49a odst. 1 zákona o azylu *[ž]adatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen v průběhu řízení poskytovat ministerstvu nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.*
24. Podle § 3 správního řádu *[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
25. Po konfrontaci žalobních námitek s obsahem správního spisu, zejména s obsahem napadeného rozhodnutí, soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
26. V daném případě žalobce brojí proti rozhodnutí, kterým bylo o jeho žádosti rozhodnuto jako o nepřijatelné, a z toho důvodu žalovaný řízení o žádosti zastavil. Tato skutečnost má vliv na rozsah přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, neboť v těchto případech se soud nemůže zabývat věcným posouzením samotné žádosti o mezinárodní ochranu, ale toliko splněním podmínek pro zastavení řízení. Tento závěr učinil i NSS např. v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011-74, v němž se zabýval otázkou přezkumu rozhodnutí v situaci opakované žádosti o mezinárodní ochranu, která byla vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 10a písm. e) tehdy platného znění tohoto ustanovení zákona o azylu, a řízení o ní zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. NSS v citovaném rozsudku uvedl, že „[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřijatelnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránilo objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“ Uvedené závěry zcela dopadají i na nyní posuzovanou věc.
27. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce podal dne 17. 6. 2020 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a není ani sporu o tom, že žalobce uvedl ve své opakované žádosti shodný důvod jejího podání, který uváděl ve své první žádosti o

mezinárodní ochranu. Soud z předloženého správního spisu zjistil, že žalobce k této své opakované žádosti sám uvedl, že důvod jejího podání je shodný, jako uváděl ve své první žádosti o mezinárodní ochranu. První žádost žalobce podal proto, že chce v ČR pracovat, vytvořit si zde zázemí a poté přistěhovat svou rodinu.

28. Soud má proto s ohledem na výše uvedené za to, že žalovaný dospěl ke správnému závěru, podle něhož u žalobce nejsou splněny podmínky dle § 11a odst. 1 písm. a) a b) zákona o azylu. Rovněž podle zjištění soudu žalobce ve své opakované žádosti netvrdil žádné, natož nové skutečnosti, které by vůbec nasvědčovaly tomu, že by žalobci v zemi původu hrozilo pronásledování nebo vážná újma z důvodů uvedených v § 12 a § 14a zákona o azylu (pronásledování z politických důvodů; pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině; nebezpečí vážné újmy v důsledku uložení trestu smrti, nebo mučení anebo nelidského či ponižujícího zacházení, anebo z důvodu ozbrojeného konfliktu). Žalobcem uváděné důvody jsou naopak čistě ekonomické, avšak tyto ekonomické důvody nemohou být dle zákona o azylu důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany na základě opakované žádosti [srov. § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu].
29. Podstatou žaloby však je tvrzení, že žalovaný individuálně neposoudil důvody žalobcovi opakované žádosti na podkladě aktuálních informací o zemi původu. Žalobce k tomu dále namítl, že správní orgán jej měl vést k tomu, aby v opakované žádosti uvedl nové skutečnosti oproti žádosti první, případně jej upozornit na to, že nemá poukazovat na svou výpověď o důvodech uvedených ve své první žádosti.
30. S těmito námitkami se však soud neztotožnil, a naopak přisvědčil argumentaci žalovaného uvedené ve vyjádření k žalobě. V azylovém řízení leží břemeno tvrzení vždy zejména na žadateli o mezinárodní ochranu, neboť již z logiky věci je to právě samotný cizinec, který nejlépe ví, z jakého důvodu vlastně svou žádost podává. Je zcela nereálná představa, že by správní orgán namísto žadatele měl zjišťovat a domýšlet možné důvody pro žádost o mezinárodní ochranu. Správní orgán rovněž není oprávněn, natož povinen, žadatele o mezinárodní ochranu jakkoliv navádět, nebo poučovat o tom, jaké důvody žádosti má uvádět tak, aby byla jeho žádost úspěšná. Takový postup by byl zcela v protikladu se smyslem dané právní úpravy. Pokud se totiž cizinec nachází v natolik závažné situaci, jakou je hrozba pronásledováním či hrozba vážné újmy ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu, je to právě taková situace, která jej přivede k podání žádosti o mezinárodní ochranu, a v takovém případě by měl být žadatel o mezinárodní ochranu sám schopen spontánně a vlastními slovy uvést důvody svých obav a okolnosti jeho osobního příběhu. Podle § 49a odst. 1 zákona o azylu je to tedy žadatel, který musí uvést pravdivě všechny relevantní skutečnosti; na základě nichž teprve poté správní orgán jeho žádost posoudí (srov. rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2005, čj. 4 Azs 151/2005-86, nebo ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2008 Sb. NSS). Podle názoru soudu proto nedošlo k žalobcem vytýkané vadě řízení spočívající v nedostatečném poučení žalobce před jeho vlastní výpovědí o důvodu podání jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Takové poučení se eventuálně mohlo žalobci dostat ze strany jeho případného zástupce, pokud by jej v řízení před správním orgánem měl, avšak tomu tak nebylo. Takovou skutečnost ovšem nelze přičítat k tíži správního orgánu, neboť procesní strategie žalobce, včetně rozhodnutí o tom, zda si na pomoc zajistí advokáta, je plně v rukou žadatele

o mezinárodní ochranu, zde žalobce. Žalovaný naopak postupoval v souladu se zákonem, neboť nechal žalobce svobodně vypovědět, jaké důvody jej vedou k podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Jiný postup žalovaného, kterým by naváděl žadatele o mezinárodní ochranu ke „správným“ odpovědím, by byl zcela v rozporu se smyslem institutu mezinárodní ochrany.

31. V projednávané věci je zřejmé, že žalobce v opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuváděl zcela nic ohledně pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, nebo vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Podle zdejšího soudu tak žalovaný neměl povinnost se podrobně a sáhodlouze vyjadřovat k poměrům panujícím aktuálně ve vlasti žalobce. Současně je však z napadeného rozhodnutí zřejmé, že žalovaný si opatřil základní potřebné informace o zemi původu žalobce, přičemž obsah těchto informací porovnal s informacemi, které byly podkladem rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. V napadeném rozhodnutí pak uvedl svůj závěr, podle něhož od doby rozhodování o první žádosti žalobce tam nedošlo k žádné zásadní negativní změně, která by pro žalobce znamenala hrozbu pronásledování nebo vážné újmy. Soud se po ověření obsahu odkazovaných zpráv o zemi původu žalobce s tímto posouzením zcela ztotožňuje a odkazuje na něj. Zároveň nebyl důvod, aby žalovaný opatroval nějaké další konkrétní či specifické informace o zemi původu žalobce, pokud ani sám žalobce neuváděl žádnou specifickou okolnost jeho azylového příběhu, či specifický důvod své opakované žádosti, na který by správní orgán byl povinen se zaměřit a prověřovat jej. Soud se též ztotožnil s poukazem žalovaného v jeho vyjádření k žalobě, podle kterého není ani pravda, že samotný odkaz na předchozí žádost způsobuje nepřipustnost opakované žádosti, neboť podmínky posouzení opakované žádosti jsou vybudovány na ověřování, zda - byť *stejně* - důvody žádosti o mezinárodní ochranu ob stojí ve světle *aktuálních* informací o zemi původu. Předpokladem nepřipustnosti opakované žádosti se stejnými důvody je tedy skutečnost, že se od minulé žádosti o mezinárodní ochranu neobjevily takové skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu v posouzení důvodů žádosti.
32. Žalovaný se otázkou změny okolností ve vlasti žalobce zabýval na str. 3 svého rozhodnutí. Proto není pravdivá námitka, že se žalovaný v rozporu s rozsudkem rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, nezabýval tím, zda nedošlo v zemi původu žalobce k zásadní změně poměrů oproti době rozhodování o první žádosti žalobce. Soud nepopírá, že odůvodnění v této části rozhodnutí je poměrně stručné. Soud však s ohledem na individuální okolnosti daného případu neshledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelným, neboť je z něj patrné, z jakých podkladů žalovaný vycházel a k jakým závěrům dospěl. Samotná stručnost vypořádání této otázky se pak odvíjí od toho, že žalobce žádné azylově relevantní důvody, a to ani ve vztahu k § 12, ani ve vztahu k § 14a zákona o azylu (doplňková ochrana), neuvedl. Postup žalovaného je proto v souladu se závěry, které vyslovil NSS ve svém rozsudku ze dne 27. 3. 2008, čj. 4 Azs 103/2007-63: *„Je nesporné, že pokud by stěžovatel ani nenamítl skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít, k zásahu do jeho lidských práv ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak není třeba se situací v jeho zemi původu do detailu zabývat... V případě, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany však uvádí skutečnosti podřaditelné pod taxativní výčet důvodů pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak je třeba žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se*

politického prostředí v zemi původu žadatele.“ (k tomu viz též rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1479/2008 Sb. NSS). Z tohoto pohledu je proto nepravdivá též námitka, že se žalovaný nevyjádřil k udělení doplňkové ochrany. Jak soud výše rekapituloval, žalovaný hodnotil tvrzení uváděná žalobcem i informace opatřené o zemi původu žalobce jak z hlediska možného nebezpečí pronásledování dle § 12 zákona o azylu, tak z hlediska hrozby skutečného nebezpečí hrozby vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.

33. K tomu soud podotýká, že žalobce měl možnost se seznámit s obsahem správního spisu dne 29. 7. 2020, žalobce však uvedl, že se s podklady seznámit nechce, a nechce ani navrhnout jejich doplnění. Na otázku, zda chce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl žalovaný vzít v úvahu, odpověděl, že vše již řekl během předchozích správních úkonů. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce ani po kompletaci správního spisu neuvedl žádná tvrzení, jež by měla a mohla být nově hodnocena žalovaným, ani která by odůvodňovala doplnění spisového materiálu. Soud proto k dané námitce uzavírá, že nedošlo k porušení § 3 správního řádu žalovaným.
34. Pokud žalobce v žalobě uvádí, že je obecně známou skutečností, že v jeho zemi původu dochází k porušování lidských práv a je zde policejní brutalita, konstatuje k tomu zdejší soud, že jde o zcela obecná tvrzení, z nichž není zřejmá souvislost s osobou žalobce. Ze shromážděných zpráv o zemi původu (viz bod 15. výše) vyplynulo, že prezident M. učinil některé kroky v oblasti transparentnosti a odpovědnosti, na základě kterých došlo k uvolnění, např. byli propuštěni někteří političtí vězni, z tzv. černé listiny bylo odstraněno tisíce jmen osob stíhaných za protistátní či teroristickou činnost, některým disidentům bylo umožněno cestovat, byl umožněn návrat organizace Human Rights Watch, uvolnily se též podmínky ve věznicích, změnily se podmínky pro cestování do zahraničí atd. Dle výročních zpráv organizace Human Rights Watch z let 2018 a 2019 prezident podnikl konkrétní kroky ke zlepšení stavu lidských práv v zemi, zároveň však režim v zemi zůstal autoritářský. Civilní úřady udržovaly kontrolu nad ozbrojenými složkami země. Z těchto zpráv dále vyplynulo, že dodržování základních práv a svobod v praxi nebylo v roce 2019 dostatečné; úřady de facto udržovaly kontrolu nad společností v oblastech svobody projevu, shromažďování a náboženství. Hrozbě mučení bezpečnostními složkami ve zvýšené míře čelily osoby nařčené z islámského extremismu. Tou ale žalobce není. Ochranné mechanismy proti mučení nebyly dostatečné a v praxi nebyly případy vyšetřovány, v roce 2017 však došlo k určitému uvolnění podmínek ve věznicích z rozhodnutí prezidenta.
35. Přestože je zřejmé, že úroveň dodržování lidských práv v zemi původu žalobce není zdaleka na úrovni, jako je tomu v ČR, sama tato skutečnost není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Žalobce nijak netvrdil, že by hrozilo porušování základních lidských práv a policejní brutalita právě jemu. Naopak již z jeho výpovědi v řízení o první žádosti plyne, že opustil vlast bez jakýchkoliv problémů s vědomím tamních orgánů (měl cestovní pas a vyřízené lotyšské vízum), nikdy nebyl politicky aktivní a nikdy neměl s tamními státními orgány (ani s policií) problémy, rovněž tak neměl ve vlasti problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Ohledně návratu do vlasti uvedl, že ekonomická situace tam není dobrá; musel by hledat cesty, jak finančně a sociálně zajistit rodinu. Z výpovědi žalobce tedy neplyne, že by mu hrozila „policejní brutalita“ a porušování jeho základních lidských

práv. Ani z informací o zemi původu žalobce neplyne obecná „policejní brutalita“ a všeobecné zásadní porušování základních lidských práv; naopak je z nich zřejmé uvolnění poměrů po nástupu prezidenta M., činění kroků ke zlepšení stavu lidských práv (včetně rozsáhlejšího propuštění politických vězňů), a zaměřenost režimu zejména vůči islámským extremistům - tím žalobce není.

36. Žalobce v žalobě dále nově oproti správnímu řízení zmínil, že má strach z toho, že se tajné služby jeho vlasti dozví o podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Z informace o zemi původu ohledně neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu ze dne 7. 3. 2019 vyplynulo, že ve sledované oblasti nedošlo k žádné významné změně, dochází k postupnému uvolňování represivního režimu vůči obyvatelstvu. Dle legislativy žádný postih ani nebezpečí navracejícím se neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu nehrozí. S ohledem k vysokému počtu občanů dlouhodobě pobývajících v zahraničí, státní orgány zemi původu žalobce nemají šanci sledovat všechny tyto občany, ale postupují výběrově; jisté problémy např. při vyřizování cestovního pasu tak může očekávat takový občan, který dostatečně nevysvětlí svůj dlouhodobý zahraniční pobyt, a jeho vyřízení může být též podmiňováno poskytnutím úplatku. Nejde však o represivní postup, ale administrativní komplikace v podobě úmyslného překračování lhůt pro vyřízení či nevydávání písemností ve správním řízení, kdy pak nelze podávat opravné prostředky.
37. Z dostupných informací tedy nevyplývá, že by obava žalobce ohledně vědomosti a následného represivního postupu státních orgánů jeho vlasti vůči němu po návratu, byla jakkoliv podložená. Sám žalobce přitom nijak netvrdí, natož neprokazuje, že by v jeho případě existovalo reálné ohrožení jeho osoby v důsledku samotné skutečnosti, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu, a současně žalobce ani neuvedl, jaké konkrétní nebezpečí (zacházení) by mu v této souvislosti mělo hrozit. Obecná a stručně formulovaná námitka obavy z porušování lidských práv a policejní brutality, či obavy z postupu tajných služeb po návratu žalobce do vlasti, tak nemůže bez dalšího argumentačně obstát proti odůvodnění napadeného rozhodnutí.
38. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že k předestření nových relevantních skutečností v projednávané věci ze strany žalobce ve správním řízení nedošlo. Soud proto neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť v případě žalobce byly splněny podmínky pro zastavení řízení o opakované žádosti z důvodu, že neuvedl žádné nové skutečnosti relevantní ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, a současně bylo prokázáno, že v zemi původu žalobce nedošlo od vydání rozhodnutí o jeho předchozí žádosti k takové změně poměrů, které by odůvodňovaly jiný závěr, než který učinil žalovaný. Tyto závěry žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil a jejich opora je doložená správním spisem, jakož i vlastními tvrzeními žalobce. Žalobní námitky tak nejsou důvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

39. Soud v daném případě neshledal, že by došlo k pochybení správního orgánu, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

41. Soud usnesením ze dne 8. 10. 2020, čj. 1 Az 40/2020-20, ustanovil žalobci v řízení o žalobě zástupkyni, která je advokátkou. V takovém případě hradí náklady zastoupení stát. Ustanovené zástupkyni soud přiznal odměnu za zastupování ve výši 6.800 Kč sestávající z odměny za 2 úkony právní služby [§ 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., – tj. převzetí a příprava zastoupení a doplnění žaloby], a to v částce 3.100 Kč za jeden úkon právní služby, celkem 6.200 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) výše zmíněné vyhlášky] a z náhrady hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem 600 Kč [§ 13 odst. 4 téže vyhlášky]. Protože zástupkyně soudu nedokládala, že je plátkyní DPH, soud jí odměnu odpovídající této částce nepřiznal. Celkem tedy ustanovené zástupkyni náleží odměna ve výši 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 8. října 2021

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně